

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2022 m. rugsėjo 21 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Godos Ambrasaitės-Balynienės (pranešėja ir kolegijos pirmininkė), Egidijos Tamošiūnienės ir Jūratės Varanaukaitės,

teismo posėdyje kasacine rašytinio proceso tvarka išnaginėjo civilinę bylą pagal **atsakovės bankrutuojančios uždarnosios akcinės bendrovės „Srava“** kasacinį skundą dėl Lietuvos apeliacinio teismo 2021 m. lapkričio 18 d. nutarties peržiūrėjimo civilinėje byloje pagal pareiškėjų Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos ir akcinės bendrovės SEB banko skundus dėl likviduojamos dėl bankroto uždarnosios akcinės bendrovės „Srava“ kreditorių komiteto 2021 m. liepos 23 d. nutarimo antruoju darbotvarkės klausimu panaikinimo, suinteresuoti asmenys Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos Klaipėdos skyrius, E. B., uždaroji akcinė bendrovė „DAW Lietuva“, „SIA Rīgas Laku un Krasu Rupnīca“, Telšių regiono atliekų tvarkymo centras.

Teisėjų kolegija

n u s t a t ė :

I. Ginčo esmė

1. Kasacinėje byloje sprendžiama dėl proceso teisės normų, reglamentuojančių pirmosios instancijos teismo nutarties, kuria panaikintas bankrutuojančios bendrovės kreditorių komiteto nutarimas dėl administravimo išlaidų sąmatos pakeitimo ir šis klausimas grąžintas iš naujo spręsti kreditorių komitetui, apskundimo galimybę, aiškinimo ir taikymo.
2. Šiaulių apygardos teismas 2020 m. rugpjūčio 8 d. nutartimi iškėlė bankroto bylą UAB „Srava“ (toliau – ir bendrovė), nemokumo administratoriumi paskyrė M. K. 2021 m. kovo 8 d. kreditorių susirinkimo nutarimu buvo patvirtinta 93 090 Eur administravimo išlaidų sąmata visam bendrovės nemokumo procesui.
3. Pareiškėjos (kreditorės) Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos ir AB SEB bankas prašė panaikinti BUAB „Srava“ kreditorių komiteto 2021 m. liepos 23 d. nutarimą antruoju darbotvarkės klausimu, kuriuo buvo nutarta padidinti administravimo išlaidų sąmatą 202 000 Eur plus PVM sumą.
4. Pareiškėjos nurodė, kad bendrovės nemokumo administratorius nesivadovavo Lietuvos Respublikos juridinių asmenų nemokumo įstatymo (toliau – JANI) 75 straipsnio nuostatomis ir kreditorių komitetui pateikė nutarimo antruoju darbotvarkės klausimu projektą, kuriame nepateiktas konkrečiais skaičiais pagrįstas administravimo išlaidų dydis, o tik nurodyta prašoma padidinti administravimo išlaidų suma. Parinkdamas paslaugos teikėją atliekoms utilizuoti nemokumo administratorius pažeidė skaidrumo ir kreditorių interesų gynimo principus ir netinkamai įvykdė savo įstatyme nustatytą pareigą pateikti visą reikiamą informaciją kreditoriams prieš šioms priimanč sprendimą. Pareiškėjų teigimu, skundžiamas bendrovės kreditorių komiteto nutarimas prieštarauja imperatyvioms įstatymo normoms, protingumo ir sąžiningumo principams, pažeidžia bendrovės kreditorių teises bei teisėtus interesus, JANI 3 straipsnio 2 ir 3 punktuose įtvirtintus kreditorių lygiateisiškumo bei nemokumo proceso skaidrumo principus.
5. Suinteresuotas asmuo Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos (toliau – VSDFFV) Klaipėdos skyrius su skundais sutiko. Nurodė, kad nemokumo administratorius, siūlydamas padidinti BUAB „Srava“ administravimo išlaidų sąmatą, kreditorių komiteto neinformavo, kaip buvo panaudotos administravimo išlaidoms jau skirtos lėšos, koks šiuo metu yra nepanaudotų lėšų likutis. Suinteresuoto asmens teigimu, ragrinėjamu atveju turėjo būti įvertinta, ar administravimo išlaidų sąmatą būtina padidinti visa 202 000 Eur plus PVM suma, nurodyta MB „Waste management“ pasiūlyme kaip atliekų sutvarkymo paslaugos kaina, tačiau su tuo susijusi informacija kreditoriams nebuvo pateikta.
6. Atsakovė BUAB „Srava“ prašė skundus atmesti. Nurodė, kad bendrovės nemokumo administratorius dar prieš bendrovės 2021 m. liepos 23 d. kreditorių komiteto susirinkimą pateikė kreditoriams informaciją, jog bendrovė turi pareigą utilizuoti jai priklausančias pavojingas ir nepavojingas atliekas bei atlikti ekogeologinius tyrimus, informavo kreditorius apie tokios paslaugos suteikimo kainą. Byloje nėra ginčo, kad priimtą skundžiamą nutarimą egzistavo objektyvus poreikis utilizuoti bendrovės atliekas. 2021 m. liepos 23 d. vykusiam kreditorių komitete kreditoriai (kreditorių komiteto nariai) pagrįstai sprendė klausimą dėl papildomos administravimo išlaidų sąmatos, skirtos atliekoms utilizuoti, nustatymo. Tiekėja MB „Waste management“ tinkamai detalizavo, kokios paslaugos bus suteiktos už nurodytą 202 000 Eur plus PVM kainą.

II. Pirmosios ir apeliacinės instancijos teismų procesinių sprendimų esmė

7. Šiaulių apygardos teismas 2021 m. spalio 12 d. nutartimi skundus patenkino iš dalies – panaikino BUAB „Srava“ kreditorių komiteto 2021 m. liepos 23 d. nutarimą antruoju darbotvarkės klausimu ir grąžino šį klausimą kreditorių komitetui svarstyti iš naujo.
8. Pirmosios instancijos teismas nustatė, kad:
 - 8.1. Telšių apylinkės teismas 2019 m. gruodžio 18 d. sprendimu už akių, priimtu civilinėje byloje [Nr. e2-5882-339/2019](#), įpareigojo restruktūrizuojamą UAB „Srava“ per vieną mėnesį nuo teismo sprendimo įsiteisėjimo dienos susidariusias ir saugomas pavojingas ir nepavojingas atliekas perduoti atliekų tvarkytojams, turintiems pavojingų atliekų tvarkymo licenciją. Teismas taip pat įpareigojo per vieną mėnesį nuo teismo sprendimo įsiteisėjimo dienos, vadovaujantis ekogeologinių tyrimų reglamentu, atlikti gaisro metu pažeistos teritorijos preliniarius ekogeologinius tyrimus ir duomenis pateikti Aplinkos apsaugos departamento Šiaulių valdybos Telšių aplinkos apsaugos inspekcijai;
 - 8.2. 2020 m. gruodžio mėnesį BUAB „Srava“ nemokumo administratorius pateikė atliekų tvarkymo įmonėms pranešimus dėl pasiūlymų sutvarkyti pavojingas ir nepavojingas atliekas pateikimo. UAB „Transec“ pateiktame pasiūlyme nurodė, kad su atliekų sutvarkymu susijusių paslaugų kaina yra 209 000 Eur be PVM (252 890 Eur su PVM), UAB V Investicija“ nurodė, kad bendra visų atliekų tvarkymo darbų kaina yra 211 000 Eur be PVM (255 310 Eur su PVM). MB Waste management“ pasiūlyta bendrovės atliekų utilizavimo kaina buvo 202 000 Eur plus PVM;
 - 8.3. 2021 m. liepos 15 d. pranešimu nemokumo administratorius informavo BUAB „Srava“ kreditorius apie Telšių apylinkės teismo 2019 m. gruodžio 18 d. sprendimu už akių, priimtu civilinėje byloje [Nr. e2-5882-339/2019](#), bendrovei nustatytus įpareigojimus, detalizavo, kokios bendrovės atliekos turi būti utilizuotos, taip pat kad Telšių apylinkės teismo sprendimas iki šiol nebuvo įvykdytas, nes bendrovė neturėjo pakankamai lėšų nurodytoms atliekoms utilizuoti, o realizavus bendrovės turtą ir už turto pardavinimą gavus lėšų egzistuoja objektyvus poreikis spręsti klausimą dėl atliekų utilizavimo. Teikdamas prašymą dėl administravimo išlaidų atliekoms sutvarkyti patvirtinimo, nemokumo administratorius pateikė dar iki pirmojo kreditorių susirinkimo 2021 m. kovo 8 d. turėtus dokumentus dėl atliekų sutvarkymo galimų išlaidų tačiau duomenų apie faktiškai bankroto procese jau patirtas administravimo išlaidas kreditoriams nepateikė;
 - 8.4. 2021 m. liepos 23 d. vykusio bendrovės kreditorių komiteto posėdyje antruoju darbotvarkės klausimu nutarta padidinti administravimo išlaidų sumą 202 000 Eur plus PVM suma, kuri yra būtina siekiant įvykdyti Telšių apylinkės teismo 2019 m. gruodžio 18 d. sprendimą dėl privalomo bendrovės atliekų utilizavimo.
9. Pirmosios instancijos teismas nurodė, kad byloje nėra ginčo dėl to, jog priimant skundžiamą 2021 m. liepos 23 d. nutarimą buvo laikytasi JANĮ ir kreditorių komiteto nustatytos susirinkimo sušaukimo, kreditorių dalyvavimo, nustatytos susirinkimo darbotvarkės klausimų nagrinėjimo, balsavimo ir nutarimo priėmimo tvarkos. Už nemokumo administratoriaus pasiūlytą nutarimo projektą balsavo 4 (daugiau kaip pusė) iš visų kreditorių komiteto narių.
10. Teismas konstatavo, kad šiuo atveju atliekų utilizavimui (sutvarkymui) kreditorių susirinkimo pritarimas nereikalingas, nes išlaidų atliekoms sutvarkyti būtinumas grindžiamas įsiteisėjusiu teismo sprendimu, kuriuo bendrovė buvo įpareigota imtis atitinkamų veiksmų, taip pat JANĮ 66 straipsnyje įtvirtinta nemokumo administratoriaus pareiga organizuoti atliekų, užteršto dirvožemio ir grunto sutvarkymą. Teismas taip pat atkreipė dėmesį į tai, kad bendrovės nemokumo administratorius dar pirmajam kreditorių susirinkimui pateikė administravimo išlaidų sąmatą, kurioje nurodė, kad visam administravimo laikotarpiui administravimo išlaidos sudarys 330 000 Eur su PVM, o atliekų utilizavimas kainuos 200 000 Eur. Kreditorių Valstybinės mokesčių inspekcijos, AB SEB banko ir VSD FV Klaipėdos skyriaus pasiūlymas sumažinti administravimo išlaidų dydį iki 93 090 Eur, kuriam buvo pritarta, teismo vertinimu, nebuvo argumentuotas, nors kreditorius (kreditoriai), teikiantis (teikiantys) alternatyvų siūlymą dėl administravimo išlaidų sąmatos, turi pareigą pagrįsti siūlomos sąmatos dydį, pateikti objektyvius argumentus, kodėl skiriama būtent tokia sąmata.
11. Kartu pirmosios instancijos teismas nurodė, kad kreditorių susirinkimas dėl konkrečių administravimo išlaidų ir jų dydžio tvirtinimo ar netvirtinimo turi nuspręsti motyvuotai, o kreditorių susirinkimo autonomija balsuojant ir priimančiam sprendimus bankroto procese turi būti suderinama su bankroto proceso tikslais, negali pažeisti suinteresuotų asmenų interesų. Administravimo išlaidų sąmatos padidinimas nagrinėjamu atveju, teismo vertinimu, buvo galimas tik konstatavus, kad administravimo išlaidoms jau skirtos lėšos buvo panaudotos teisėtai ir efektyviai, taip pat turėjo būti įvertinta, ar administravimo išlaidų sąmatą būtina padidinti visa 202 000 Eur plus PVM suma, ar tik dalimi šios sumos.
12. Atsižvelgdamas į tai, kad nemokumo administratorius, teikdamas nutarimo projektą padidinti BUAB „Srava“ administravimo išlaidų sąmatą, kreditorių komiteto neinformavo, kaip buvo panaudotos administravimo išlaidoms skirtos lėšos, koks yra faktinis nepanaudotų lėšų likutis, teismas pripažino pagrįstais pareiškėjų argumentus, jog nemokumo administratorius tinkamai neįvykdė pareigos pateikti kreditorių susirinkimui argumentuotus paaiškinimus dėl bankroto proceso administravimo išlaidų sąmatos viršijimo ir bendrovės vardu prisiimtų sąmatą viršijančių įsipareigojimų bei atitinkamai pakeistos bankroto proceso administravimo išlaidų sąmatos projekto (JANĮ 75 straipsnio 6 dalis).
13. Atsižvelgdamas į prioritetinę kreditorių kompetenciją administravimo išlaidų klausimą spręsti būtent kreditorių susirinkime, pirmosios instancijos teismas nusprendė, kad nemokumo administratorius privalo reaguoti į nurodytus argumentus ir teikti kreditorių susirinkimui administravimo sąmatos keitimo klausimą svarstyti iš naujo.
14. Lietuvos apeliacinis teismas 2021 m. lapkričio 18 d. nutartimi apeliacinį procesą, pradėtą pagal atsakovės BUAB „Srava“ atskirąjį skundą dėl Šiaulių apygardos teismo 2021 m. spalio 12 d. nutarties, nutraukė.
15. Apelacinės instancijos teismas, vadovaudamasis JANĮ 75 straipsnio 2, 3 ir 7 dalimis, nusprendė, kad Šiaulių apygardos teismo 2021 m. spalio 12 d. nutartis yra nutartis dėl bankroto proceso administravimo išlaidų sąmatos tvirtinimo ir todėl pagal įstatymus negali būti apeliacinio apskundimo objektas (Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir [CPK](#)) 315 straipsnio 5 dalis, 338 straipsnis).

III. Kasacinio skundo ir atsiliepimo į jį teisiniai argumentai

16. Kasaciniu skundu atsakovė BUAB „Srava“ prašo panaikinti Lietuvos apeliacinio teismo 2021 m. lapkričio 18 d. nutartį ir perduoti bylą nagrinėti iš esmės Lietuvos apeliaciniam teismui. Kasacinis skundas grindžiamas šiais argumentais:
 - 16.1. Apelacinės instancijos teismas, konstatavęs, kad apeliacinis procesas dėl pirmosios instancijos teismo nutarties, kuria nutarta panaikinti kreditorių komiteto nutarimą dėl administravimo išlaidų sąmatos patvirtinimo ir grąžinti klausimą iš naujo nagrinėti kreditorių komitetui, yra negalimas, visiškai neįvertino to, kad nagrinėjama situacija iš esmės skiriasi nuo JANĮ 75 straipsnio 3 dalies dispozicijos. Vadovaujantis JANĮ 75 straipsnio 3 dalimi teismas bankroto proceso administravimo išlaidų sąmatą tvirtina tik esant dviem būtinoms sąlygoms: kreditorių susirinkimas sąmatos nepatvirtina ir nemokumo administratorius kreipiasi į teismą su prašymu

patvirtinti bankroto administravimo išlaidų sumą. Nagrinėjamu atveju atsakovės kreditorių komitetas patvirtino administravimo išlaidų sumą, nemokumo administratorius nesikreipė į teismą dėl bankroto proceso administravimo išlaidų sumatos tvirtinimo. Pirmosios instancijos teismas pats bankroto administravimo išlaidų sumatos nepatvirtino ir (ar) neatsisakė jos tvirtinti, o tik pasisakė dėl kreditorių komiteto nutarimo, kuriuo buvo patvirtinta administravimo išlaidų sumata, teisėtumo ir pagrįstumo. Taigi, nagrinėjamu atveju ginčas teisme kilo ne dėl administravimo išlaidų sumatos tvirtinimo (pagal JANĮ 75 straipsnį), o dėl priimtų kreditorių komiteto nutarimų peržiūrėjimo (pagal JANĮ 55 straipsnio 3, 4 dalis). Skundams dėl kreditorių susirinkimo (komiteto) nutarimų nėra taikomas apeliacijos ribojimas.

- 16.2. Apeliacinės instancijos teismas nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2018 m. lapkričio 6 d. nutartyje civilinėje byloje [Nr. e3K-3-422-915/2018](#) pateiktų išaiškinimų, kad įstatyme įtvirtintas apeliacijos ribojimas yra susietas tik su nutartimi, kuria teismas, išnagrinėjęs administratoriaus ir (ar) kreditorių ginčą dėl kreditorių susirinkimo nutarimo administravimo išlaidų sumatos tvirtinimo klausimu, išsprendžia šį ginčą ir pats patvirtina sumą pagal Vyriausybės patvirtintus bankroto administravimo išlaidų rekomendacinius dydžius. Šis ribojimas negali būti aiškinamas plačiai ir tokiu būdu, kad paneigtų veiksmingos apeliacijos galimybę kitais klausimais, kurie, nors ir susiję su administravimo išlaidomis, tačiau nepatenka į teismo atliekamo administravimo išlaidų sumatos tvirtinimo sritį.
- 16.3. Šiuo metu galiojantis teisinis reglamentavimas dėl teismo galimybės pačiam patvirtinti bankroto administravimo išlaidų sumą ir tokios nutarties apskundimo galimybės yra iš esmės analogiškas iki 2020 m. sausio 1 d. galiojusio Lietuvos Respublikos įmonių bankroto įstatymo (toliau – ĮBĮ) 36 straipsnio 2 dalyje įtvirtintam reglamentavimui. JANĮ projekto aiškinamojo rašto 4.12 punkte taip pat patvirtinta, kad įstatymų leidėjas, priimdamas JANĮ, nutarė nekeisti iki tol galiojusio teisinio reglamentavimo šiuo klausimu. Dėl to Lietuvos Aukščiausiojo Teismo civilinėje byloje [Nr. e3K-3-422-915/2018](#) pateikti išaiškinimai yra aktualūs ir nagrinėjamoje civilinėje byloje ir šiais išaiškinimais apeliacinės instancijos teismas turėjo vadovautis.
- 16.4. JANĮ 75 straipsnio 3 dalis yra skirta išspręsti situacijoms, kai bankrutuojančios įmonės kreditorių susirinkimas pats negali išspręsti klausimo dėl administravimo išlaidų sumatos tvirtinimo ir šį klausimą nutartimi išsprendžia teismas (patvirtina arba atsisako tvirtinti administravimo išlaidų sumą). Ši įstatymo nuostata negali būti taikoma kitais atvejais (t. y. aiškinama plačiai).
17. Pareiškėja AB SEB bankas atsiliepimu į kasacinį skundą prašo BUAB „Srava“ kasacinį skundą atmesti. Atsiliepime nurodomi šie argumentai:
- 17.1. JANĮ 55 straipsnio 3 ir 4 dalys yra bendrosios normos, reglamentuojančios tolesnio bylinėjimosi aukštesnės instancijos teismuose galimybę esant bet kokiems ginčams dėl kreditorių susirinkimo (komiteto) nutarimų. Tačiau nutarimams dėl bankroto administravimo išlaidų sumatos tvirtinimo galioja specialioji norma – JANĮ 75 straipsnio 3 dalis.
- 17.2. JANĮ 75 straipsnio 3 dalies formuluotėje apibrėžta neskundžiamų teismo nutarčių rūšis – dėl bankroto administravimo išlaidų sumatos tvirtinimo, o ne skirtingos (ar, priešingai, tik kai kurios) situacijos, pirmosios instancijos teismui pasisakant dėl sumatos (ne)tvirtinimo. Įstatymų leidėjas pasirinko bendrinės išraiškos formuluotę, drausdamas apeliaciją visais teismo nutarčių dėl bankroto administravimo sumatos tvirtinimo atvejais.
- 17.3. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2018 m. lapkričio 6 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. e3K-3-422-915/2018](#) buvo priimta aiškinant ne JANĮ, bet ĮBĮ normas. Be to, ši nutartis patvirtina, kad bendrąja tvarka apeliacijos galimybė turi išlikti kitais klausimais, kurie, nors ir susiję su administravimo išlaidomis, tačiau nepatenka į teismo atliekamą administravimo išlaidų sumatos tvirtinimo sritį. Tuo tarpu šioje byloje ginčas vyksta būtent dėl kreditorių komiteto nutarimo patvirtinti bankroto administravimo išlaidų sumą.
18. Pareiškėja Valstybinė mokesčių inspekcija atsiliepimu į kasacinį skundą prašo BUAB „Srava“ kasacinį skundą atmesti ir Lietuvos apeliacinio teismo 2021 m. lapkričio 18 d. nutartį palikti nepakeistą. Atsiliepime nurodomi šie argumentai:
- 19.1. JANĮ normos yra specialiosios bendrųjų civilinio proceso normų atžvilgiu ir turi prioritetą jų konkurencijos atveju. Pagal JANĮ 31 straipsnio 1 dalį teismo ir kitų nemokumo proceso dalyvių (juridinio asmens, kreditorių, nemokumo administratoriaus, kitų dalyvaujančių byloje ir procese asmenų) sprendimai ir (ar) veiksmai (neveikimas) nemokumo proceso metu gali būti skundžiami [CPK](#) nustatyta tvarka, išskyrus šio įstatymo nustatytas išimtis. Bankroto proceso administravimo išlaidų nustatymo procedūra reglamentuoja JANĮ 75 straipsnis. Šio straipsnio 3 dalyje įtvirtinta, kad teismo nutartis dėl bankroto proceso administravimo išlaidų sumatos tvirtinimo yra neskundžiama.
- 19.2. Sistemškai aiškinant JANĮ 31 straipsnio 1 dalies ir [CPK 334 straipsnio](#) 1 dalies normas, įstatymų leidėjui tiesiogiai JANĮ 75 straipsnyje (ar kituose straipsniuose) nenustačius, kad pirmosios instancijos teismo nutartis, kuria sprendžiamas klausimas dėl administravimo išlaidų sumatos tvirtinimo (šiuo atveju kuria panaikintas kreditorių susirinkimo nutarimas dėl administravimo išlaidų sumatos patvirtinimo, grąžinant šį klausimą kreditorių susirinkimui svarstyti iš naujo), yra skundžiama atskiruoju skundu, tokios nutarties apskundimo galimybė vertinama pagal tai, ar ji užkerta kelią tolesnei bylos eigai. Bankroto procese priimta pirmosios instancijos teismo nutartis laikytina užkertančia galimybę tolesnei bylos eigai, jei dėl šios nutarties priėmimo negalėtų vykti bankroto procesas ar kad bent vienas proceso dalyvis toliau negalėtų dalyvauti bankroto procese. Pirmosios instancijos teismo nutartis, kuria panaikintas kreditorių susirinkimo nutarimas patvirtinti administravimo išlaidų sumą ir grąžinti šį klausimą kreditorių susirinkimui svarstyti iš naujo, tokių pasekmių nesukelia. Nemokumo administratorius gali sumą pakoreguoti ir pakartotinai kreiptis į kreditorių susirinkimą dėl jos patvirtinimo. Taigi, Šiaulių apygardos teismo 2021 m. spalio 12 d. nutartis panaikinti BUAB „Srava“ 2021 m. liepos 23 d. kreditorių komiteto nutarimą antruoju darbotvarkės klausimu ir grąžinti šį klausimą kreditorių komitetui svarstyti iš naujo negali būti skundžiama apeliacine tvarka.

Teisėjų kolegija

konstatuoja:

IV. Kasacinio teismo argumentai ir išaiškinimai

Dėl nutarties, kuria panaikintas bankrutuojančios bendrovės kreditorių komiteto nutarimas dėl administravimo išlaidų sumatos pakeitimo ir šis klausimas grąžintas iš naujo spręsti kreditorių komitetui, apskundimo apeliacine tvarka galimybės

2. Kasacinėje byloje keliamas teisės klausimas, ar pirmosios instancijos teismo nutartis, kuria panaikintas bankrutuojančios bendrovės kreditorių komiteto nutarimas dėl administravimo išlaidų sumatos pakeitimo ir šis klausimas grąžintas iš naujo spręsti kreditorių komitetui, gali būti apeliacijos objektas.
3. Pagal [CPK 1 straipsnio](#) 1 dalies nuostatas bankroto ir restruktūrizavimo bylos nagrinėjamos pagal šio kodekso taisykles, išskyrus išimtis, kurias nustato kiti Lietuvos Respublikos įstatymai. Juridinių asmenų restruktūrizavimo ir bankroto procesus nuo 2020 m. sausio 1 d. reglamentuoja JANĮ, pakeitęs iki tol galiojusius ĮBĮ ir Lietuvos Respublikos įmonių restruktūrizavimo įstatymą. Kasacinio teismo praktikoje pažymėta, kad teismų praktika dėl ĮBĮ nuostatų aiškinimo ir taikymo *mutatis mutandis* (su būtinais (atitinkamais) pakeitimais) išlieka aktuali

ir turi būti taikoma taikant JANĮ nuostatas, kiek ji yra suderinama su nauju juridinių asmenų nemokumo proceso reglamentavimu (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2022 m. vasario 24 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. e3K-3-29-469/2022](#), 40 punktas).

4. Vienas pamatinių nemokumo proceso principų yra efektyvumas, reišiantis, kad nemokumo procese turi būti išlaikyta pusiausvyra tarp finansinių sunkumų turinčio juridinio asmens ir kreditorių interesų, siekiant kuo didesnio kreditorių reikalavimų tenkinimo per pagrįstai trumpiausią laikotarpį (JANĮ 3 straipsnio 1 punktas). Taigi efektyvaus nemokumo proceso principas yra siejamas ir su operatyviu nemokumo ginčų nagrinėjimu, kuris leidžia užtikrinti tiek skolininko, tiek jo kreditorių interesų pusiausvyrą. Tačiau nemokumo ginčų operatyvaus nagrinėjimo tikslas negali sumažinti veiksmingos teisminės nemokumo proceso teisėtumo kontrolės (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2021 m. lapkričio 25 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-7-212-469/2021, 31 punktas).
5. Kasacinis teismas yra išaiškinęs, kad klausimai dėl teismo nutarčių ir sprendimų, priimtų nemokumo procese, apskundimo sprendžiami vadovaujantis tokia logine struktūra: pirma, turi būti patikrinama, ar JANĮ nustato specialią taisyklę dėl teismo nutarties (ne)apskundimo; antra, jei tokios specialios taisyklės JANĮ nenustato, tuomet tikrinama, ar [CPK](#) normos nustato tokios nutarties apskundimo galimybę. Nustačius, kad įstatymų leidėjas nutarties apskundimo galimybės *expressis verbis* (aiškiais žodžiais, tiesiogiai) neįvardijo nei JANĮ, nei [CPK](#), vertinama, ar tokia nutartis užkerta kelią tolesnei bylos eigai. Nustačius, kad dėl šios nutarties priėmimo procesas byloje, nagrinėjamoje pirmosios instancijos teisme, nebegali prasidėti arba yra užbaigiamas bent vienam iš byloje dalyvaujančių asmenų, laikoma, jog ši nutartis užkerta kelią proceso eigai, dėl to ji gali būti apeliacijos pagal atskirąjį skundą objektas (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2022 m. balandžio 21 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. e3K-3-93-1075/2022](#), 23 punktas).
6. Pagal JANĮ 55 straipsnio 1 dalyje įtvirtintą teisę normą kreditorių susirinkimo ar kreditorių komiteto sprendimas gali būti skundžiamas nemokumo bylą nagrinėjančiam teismui per 14 dienų nuo dienos, kurią šio straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodyti asmenys sužinojo arba turėjo sužinoti apie jo priėmimą. Šio straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad teismas gali panaikinti kreditorių susirinkimo ar kreditorių komiteto sprendimą, jeigu jis priimtas pažeidžiant šio įstatymo nuostatas ir šis pažeidimas galėjo turėti įtakos sprendimo turiniui, taip pat jeigu kreditorių susirinkimo ar kreditorių komiteto sprendimas prieštarauja įstatymams arba pažeidžia prieš šį sprendimą balsavusių kreditorių arba kitų asmenų teises ir įstatymų saugomus interesus. Taigi, pagal JANĮ 55 straipsnio nuostatas kreditorių susirinkimo (komiteto) nutarimai gali būti naikinami dviem alternatyviais pagrindais, t. y. dėl esminių procedūrinių pažeidimų, susijusių su kreditorių susirinkimo (komiteto) sprendimo priėmimu, padarymo, galėjusių nulemti neteisėtą tokio nutarimo turinį, arba dėl materialinių aspektų (turinio) neteisėtumo, kuris pasireiškia imperatyviųjų įstatymo nuostatų pažeidimu, prieštaravimu teisingumo, protingumo ir sąžiningumo principams ([CK 1.5 straipsnis](#)) bei kreditorių ir (ar) bankrutuojančios įmonės interesų esminių pažeidimų (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2022 m. vasario 24 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. e3K-3-29-469/2022](#), 38 punktas). Pirmosios instancijos teismo nutartys bylose pagal skundus dėl kreditorių susirinkimo (komiteto) sprendimų pagal bendrąją JANĮ įtvirtintą taisyklę gali būti skundžiamos apeliacine tvarka apeliacinės instancijos teismui (JANĮ 31 straipsnio 3, 4 dalys).
7. Apeliacinės instancijos teismas, priimdamas skundžiamą nutartį, vadovavosi JANĮ 75 straipsnio nuostatomis, reglamentuojančiomis bankroto proceso administravimo išlaidų nustatymą. JANĮ 75 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad jeigu kreditorių susirinkimas nepatvirtina bankroto proceso administravimo išlaidų sąmatos, nemokumo administratorius turi teisę kreiptis į teismą dėl bankroto proceso administravimo išlaidų sąmatos tvirtinimo. Teismas, tvirtindamas bankroto proceso administravimo išlaidų sąmatą, įvertina išlaidų būtinumą ir pagrįstumą. Teismo nutartis dėl bankroto proceso administravimo išlaidų sąmatos tvirtinimo yra neskundžiama. Šios nuostatos taikomos ir tuo atveju, jeigu kreditorių susirinkimas nepatvirtina pakeistos bankroto proceso administravimo išlaidų sąmatos (JANĮ 75 straipsnio 7 dalis). Taigi, JANĮ 75 straipsnyje įtvirtinta specialioji teisė norma, pagal kurią pirmosios instancijos teismo nutartis dėl bankroto proceso administravimo išlaidų sąmatos tvirtinimo negali būti apeliacijos objektas.
8. Nuostata, kad pirmosios instancijos teismo nutartis dėl bankroto proceso administravimo išlaidų sąmatos tvirtinimo yra neskundžiama, nuo 2016 m. gegužės 1 d. buvo įtvirtinta ir [IBĮ 36](#) straipsnio 2 dalyje, nustatant teismo pareigą tvirtinti bankroto administravimo išlaidų sąmatą, įvertinus išlaidų būtinumą ir pagrįstumą, kai kyla bankroto administratoriaus ir kreditorių ginčai, t. y. galutinai priimti sprendimą dėl sąmatos, siekiant aiškesnės tolesnės proceso eigos (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2022 m. gegužės 11 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. e3K-3-213-1075/2022](#), 29 punktas).
9. [IBĮ 36](#) straipsnio 2 dalyje įtvirtintas teisinis reguliavimas, pagal kurį teismui *expressis verbis* buvo suteikta teisė ne vien panaikinti kreditorių susirinkimo nutarimą ir perduoti klausimą iš naujo svarstyti kreditorių susirinkimui, o pačiam patvirtinti administravimo išlaidų sąmatą, buvo grindžiamas siekiu didinti bankroto procedūrų veiksmingumą, atsižvelgiant į tai, kad administravimo išlaidų sąmatos, o ypač administratoriaus atlyginimo dydžio priklausomumas vien nuo kreditorių susirinkimo sprendimo, nesant efektyvios teisminės kontrolės, mažintų bankroto administratoriaus nepriklausomumą nuo kreditorių ir galėtų tapti kliūtimi ginčyti kai kurių kreditorių reikalavimus ir (arba) bankrutuojančios įmonės sandorius. Be to, atsižvelgta ir į tai, kad administravimo išlaidų sąmatos tvirtinimo klausimas turi būti išsprendžiamas sparčiai ir netapti kreditorių ilgų ginčų, kludančių veiksmingai atlikti bankroto procedūras, objektu (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2017 m. liepos 12 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. 3K-3-320-915/2017](#), 20 punktas).
10. Kasacinio teismo praktikoje išaiškinta, kad kai ginčas dėl administravimo išlaidų sąmatos patvirtinimo yra išnagrinėjamas teisme ir dėl jo yra priimama teismo nutartis remiantis [IBĮ 36](#) straipsnio 2 dalimi (specialiąja proceso teisės norma), tokia teismo nutartis yra galutinė ir neskundžiama ir tokiai situacijai netaikomos bendrosios [CPK](#) nuostatos ([CPK](#) 1 straipsnio 1, 2 dalys). Kita vertus, kasacinio teismo praktikoje taip pat pažymėta, kad [IBĮ 36](#) straipsnio 2 dalyje įtvirtintas apeliacijos ribojimas yra susietas tik su nutartimi, kuria teismas, išnagrinėjęs administratoriaus ir (ar) kreditorių ginčą dėl kreditorių susirinkimo nutarimo administravimo išlaidų sąmatos tvirtinimo klausimu, išsprendžia šį ginčą iš esmės ir pats patvirtina sąmatą. Šis ribojimas negali būti aiškinamas plačiai ir tokiu būdu, kad paneigtų veiksmingos apeliacijos galimybę kitais klausimais, kurie nors ir susiję su administravimo išlaidomis, tačiau nepatenka į teismo atliekamą administravimo išlaidų sąmatos tvirtinimo sritį (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2018 m. lapkričio 6 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. e3K-3-422-915/2018](#), 22 punktas).
11. 2020 m. sausio 1 d. įsigaliojus JANĮ administravimo išlaidų instituto teisinis reguliavimas keitėsi, tačiau pagrindinės nuostatos, apibrėžiančios administravimo išlaidas ir jų sąmatos tvirtinimo kompetenciją priskiriančios kreditorių susirinkimui, iš esmės nepakito – administravimo išlaidų tvirtinimo modelis yra orientuotas į kreditorių autonomiją, kuri grindžiama ir veiksminga teismo kontrole sprendžiant ginčus dėl administravimo išlaidų sąmatos dydžio, taigi šiuo aspektu lieka aktuali iki tol formuota kasacinio teismo praktika (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2022 m. gegužės 11 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. e3K-3-213-1075/2022](#), 15 punktas). Iš JANĮ parengiamųjų dokumentų matyti, kad juo nebuvo siekiama keisti galiojusio teisinio reguliavimo, pagal kurį, kai bankroto proceso administravimo išlaidų sąmatos tvirtinimo klausimą išsprendžia teismas, teismo nutartis dėl bankroto proceso administravimo išlaidų sąmatos tvirtinimo yra neskundžiama (Aiškinamasis raštas dėl įstatymų projektų, Reg. Nr. XIIIIP-2777-XIIIIP-2789, 4.12 punktas).
12. Atsakovė, nesutikdama su apeliacinės instancijos teismo procesiniu sprendimu, kasaciniame skunde nurodo, kad nagrinėjamoje byloje susiklosčiusi procesinė situacija neatitinka JANĮ 75 straipsnio 3 dalyje įtvirtintos teisės normos dispozicijos, kadangi nagrinėjamu atveju į teismą nesutikdami su kreditorių komiteto patvirtinta administravimo išlaidų sąmata kreipėsi atsakovės kreditoriai. Atsakovės vertinimu, JANĮ 75 straipsnio 3 dalyje įtvirtintas apeliacijos ribojimas taikytinas tik esant dviem būtinoms sąlygoms: kreditorių susirinkimas bankroto proceso administravimo išlaidų sąmatos nepatvirtina ir nemokumo administratorius kreipiasi į teismą su prašymu patvirtinti bankroto administravimo išlaidų sąmatą. Teisėjų kolegija šiuos kasacinio skundo argumentus pripažįsta teisiskai nepagrįstais.

13. Minėta, kad JANĮ nuostatomis nebuvo siekiama keisti galiojusio teisinio reguliavimo, pagal kurį, kai bankroto proceso administravimo išlaidų sąmatos tvirtinimo klausimą išsprendžia teismas, teismo nutartis dėl bankroto proceso administravimo išlaidų sąmatos tvirtinimo yra neskundžiama (šios nutarties 29 punktas). Nors JANĮ 75 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta tik nemokumo administratoriaus teisė kreiptis į teismą dėl bankroto proceso administravimo išlaidų sąmatos tvirtinimo, jei šios sąmatos nepatvirtina kreditorių susirinkimas, ši teisės norma aiškintina sistemškai su JANĮ 55 straipsnio 2 dalimi, nustatančia subjektus, kuriems yra suteikta teisė skusti teismui kreditorių susirinkimo nutarimus, įskaitant ir nutarimą dėl administravimo išlaidų sąmatos (ne)patvirtinimo. JANĮ 75 straipsnio 3 dalies trečiajame sakinyje įtvirtinta nuostata, kad teismo nutartis dėl bankroto proceso administravimo išlaidų sąmatos tvirtinimo yra neskundžiama, nėra susieta su sąlyga, kad tokia teismo nutartis turi būti priimta nagrinėjant būtent nemokumo administratoriaus, o ne kitų JANĮ 55 straipsnio 2 dalyje įvardytų subjektų, inicijuotą teisminį ginčą. Kasaciniam skunde pateikiamas šios teisės normos aiškinimas, pagal kurį apeliacine tvarka neskundžiama turėtų būti tik teismo nutartis dėl bankroto proceso administravimo išlaidų sąmatos tvirtinimo, jei su kreditorių susirinkimo nutarimu šiuo klausimu nesutinka nemokumo administratorius, neatitiktų nei šios teisės normos tikslų (spartinti administravimo išlaidų sąmatos tvirtinimo procedūras, neleidžiant joms tapti ilgų teisminių ginčų, kliudančių veiksmingai atlikti bankroto procedūras, objektu), nei šalių procesinio lygiateisiskumo principo ([CPK 17 straipsnis](#)). Pozicijos, kad JANĮ 75 straipsnio 3 dalyje nustatytas apeliacijos ribojimas yra taikomas visais atvejais, kai ginčas dėl administravimo išlaidų sąmatos (jos pakeitimo) patvirtinimo yra išnagrinėjamas teisme ir dėl jo yra priimama teismo nutartis, laikomasi ir kasacinio teismo formuojamoje praktikoje (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2022 m. gegužės 11 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. e3K-3-213-1075/2022](#), 32 punktas).
14. Kita vertus, teisėjų kolegija pripažįsta teisiškai pagrįstais kasacinio skundo argumentus, kad pagal JANĮ 75 straipsnio 3 dalyje įtvirtintą specialiąją teisės normą apeliacijos ribojimas taikytinas tik pirmosios instancijos teismo nutartims dėl bankroto proceso administravimo išlaidų sąmatos tvirtinimo. Taigi, nagrinėjamoje byloje būtina įvertinti, ar teismo nutartis, kuria panaikintas bankrutuojančios bendrovės kreditorių komiteto nutarimas dėl administravimo išlaidų sąmatos pakeitimo ir šis klausimas grąžintas iš naujo spręsti kreditorių komitetui, laikytina teismo nutartimi dėl bankroto proceso administravimo išlaidų sąmatos tvirtinimo JANĮ 75 straipsnio 3 dalies prasme.
15. Šioje nutartyje jau konstatuota, kad tiek nuo 2016 m. gegužės 1 d. įsigaliojusioje IBI 36 straipsnio 2 dalyje, tiek JANĮ 75 straipsnio 3 dalyje, siekiant bankroto procedūrų veiksmingumo, įtvirtinta teismo pareiga, kilus nemokumo administratoriaus ir kreditorių ginčams, įvertinus išlaidų būtinumą ir pagrįstumą, galutinai priimti sprendimą dėl sąmatos, t. y. išspręsti šį klausimą iš esmės, negrąžinant jo iš naujo svarstyti kreditorių susirinkimui (šios nutarties 26, 29 punktai). Tokia teismo kompetencija yra susijusi su teisėjo vadovavimo procesui principu (JANĮ 3 straipsnio 4 punktas).
16. Kasacinio teismo praktikoje apeliacine tvarka neskundžiamomis pripažintos pirmosios instancijos teismo nutartys, kuriomis buvo įgyvendinta pirmosios instancijos teismo kompetencija dėl administravimo išlaidų sąmatos tvirtinimo, t. y. priimtas galutinis teismo procesinis sprendimas, nustatantis konkretų administravimo išlaidų sąmatos dydį, nepriklausomai nuo to, ar šis dydis teismo buvo nustatytas savarankiškai, ar patvirtinant (pripažįstant teisėtą ir pagrįstą) kreditorių susirinkimo šiuo klausimu priimtą nutarimą, kadangi ir tokiu atveju teismas įvertina visas bylos faktines aplinkybes, kurios yra svarbios ir reikšmingos administravimo sąmatos dydžiui nustatyti (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2018 m. spalio 25 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. 3K-3-391-690/2018](#); 2018 m. lapkričio 6 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. e3K-3-422-915/2018](#); 2022 m. gegužės 11 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. e3K-3-213-1075/2022](#)). Pažymėta, kad IBI 36 straipsnio 2 dalyje įtvirtintas apeliacijos ribojimas yra susietas tik su nutartimi, kuria teismas, išnagrinėjęs administratoriaus ir (ar) kreditorių ginčą dėl kreditorių susirinkimo nutarimo administravimo išlaidų sąmatos tvirtinimo klausimu, išsprendžia šį ginčą iš esmės ir pats patvirtina sąmatą (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2018 m. lapkričio 6 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. e3K-3-422-915/2018](#), 22 punktas). Nors vėlesnėje kasacinio teismo praktikoje pasisakyta, kad, remiantis JANĮ 75 straipsnio 3 dalimi, tais atvejais, kai ginčas dėl administravimo išlaidų sąmatos (jos pakeitimo) patvirtinimo yra išnagrinėjamas teisme ir dėl jo yra priimama teismo nutartis, tokia teismo nutartis yra galutinė ir neskundžiama, būtina atsižvelgti į tai, kad šis išaiškinimas taip pat pateiktas byloje, kurioje pirmosios instancijos teismas administravimo išlaidų sąmatos keitimo klausimą išsprendė iš esmės, negrąžindamas šio klausimo iš naujo spręsti kreditorių susirinkimui (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2022 m. gegužės 11 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. e3K-3-213-1075/2022](#), 32 punktas).
17. Kasacinio teismo praktikoje pripažįstama ir pirmosios instancijos teismo teisė, išnagrinėjus skundą dėl kreditorių susirinkimo nutarimo dėl administravimo išlaidų sąmatos tvirtinimo, grąžinti šį klausimą iš naujo spręsti kreditorių susirinkimui (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2018 m. spalio 25 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. 3K-3-391-690/2018](#), 35 punktas; 2022 m. gegužės 11 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. e3K-3-213-1075/2022](#), 31 punktas). Tokia pozicija grindžiama tuo, kad tam tikrais atvejais tokio procesinio sprendimo priėmimas gali būti objektyviai neišvengiamas, pavyzdžiui, teismui nustatius esminius procedūrinius pažeidimus, susijusius su skundžiamu kreditorių susirinkimu (komiteto) sprendimo priėmimu (šios nutarties 24 punktas). Tačiau, atsižvelgiant į JANĮ 1 straipsnio 1 dalyje įtvirtintus šio įstatymo tikslus bei įstatymo leidėjo ketinimus, kad administravimo išlaidų sąmatos tvirtinimo klausimas būtų išsprendžiamas kuo operatyviau, šia teise pirmosios instancijos teismas gali naudotis tik išimtiniais atvejais, kai dėl konkrečioje byloje susiklosčiusių aplinkybių administravimo išlaidų sąmatos tvirtinimo klausimo išspręsti iš esmės teisme nėra galimybės.
18. Vertinant, ar teismo nutarčiai, kuria panaikintas bankrutuojančios bendrovės kreditorių komiteto nutarimas dėl administravimo išlaidų sąmatos pakeitimo ir šis klausimas grąžintas iš naujo spręsti kreditorių komitetui, taip pat taikytinas JANĮ 75 straipsnio 3 dalyje įtvirtintas apeliacijos ribojimas, visų pirma atsižvelgtina į JANĮ 75 straipsnio 3 dalies trečiojo sakinio lingvistinę formulotę ir šios normos vietą JANĮ nuostatų sistemoje. Sąvoka „teismo nutartis dėl bankroto proceso administravimo išlaidų sąmatos tvirtinimo“, aiškinama lingvistškai, reiškia teismo nutartį, kuria yra tvirtinama bankroto proceso administravimo išlaidų sąmata, t. y. nustatomas konkretus administravimo išlaidų sąmatos dydis teismui įgyvendinant JANĮ 75 straipsnio 3 dalyje įtvirtintą kompetenciją. Tokį aiškinimą patvirtina ir tai, kad draudimas apeliacine tvarka skusti teismo nutartį dėl bankroto proceso administravimo išlaidų sąmatos tvirtinimo yra įtvirtintas JANĮ straipsnyje, reglamentuojančiame teismo pareigą, įvertinus bankroto proceso išlaidų būtinumą ir pagrįstumą, priimti galutinį sprendimą dėl ginčo esmės. JANĮ parengiamieji dokumentai taip pat leidžia teigti, kad įstatymų leidėjas siekė nustatyti apeliacijos ribojimą būtent teisės normos nutartims, kuriomis galutinai išsprendžiamas bankroto administravimo išlaidų sąmatos klausimas, taip užtikrinant tolesnę bankroto proceso eigą (Aiškinamasis raštas dėl įstatymų projektų, Reg. Nr. XIIIP-2777-XIIP-2789, 4.12 punktas).
19. Pirmosios instancijos teismui panaikinus kreditorių susirinkimo nutarimą dėl administravimo išlaidų sąmatos tvirtinimo ir šį klausimą grąžinus iš naujo spręsti kreditorių susirinkimui, klausimas dėl bankroto proceso administravimo išlaidų sąmatos dydžio nėra išsprendžiamas iš esmės, t. y. tokia nutartis nelaikytina teismo nutartimi dėl bankroto proceso administravimo išlaidų sąmatos tvirtinimo tiesiogine šios sąvokos prasme (lot. *stricto sensu*). Pažymėtina, kad išimtis nustatančios specialiosios teisės normos negali būti aiškinamos plačiai (žr. *mutatis mutandis* Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2021 m. kovo 31 d. nutarties civilinėje byloje [Nr. e3K-3-211-823/2021](#), 31 punktą). Taigi, įstatymų leidėjui JANĮ 75 straipsnio 3 dalyje įtvirtinus išimties bendrosios taisyklės, kad pirmosios instancijos teismo nutartys bylose pagal skundus dėl kreditorių susirinkimo nutarimų gali būti skundžiamos apeliacine tvarka (JANĮ 31 straipsnis) tik teismo nutartims dėl bankroto proceso administravimo išlaidų sąmatos tvirtinimo, darytina išvada, kad teismo nutartis, kuria ši sąmata nėra patvirtinama, grąžinant šį klausimą iš naujo spręsti kreditorių susirinkimui, pagal JANĮ nuostatas gali būti skundžiama apeliacine tvarka.
20. Toks JANĮ 75 straipsnio 3 dalyje įtvirtintos specialiosios teisės normos aiškinimas yra suderinamas ir su įstatymų leidėjo tikslu administravimo išlaidų sąmatos tvirtinimo klausimus spręsti sparčiai. Nors galimybė apeliacine tvarka skusti pirmosios instancijos teismo nutartį, kuria bankroto administravimo išlaidų sąmatos tvirtinimo klausimas grąžinamas iš naujo spręsti kreditorių susirinkimui (komitetui), neišvengiamai užtesia kilusio teisminio ginčo nagrinėjimą, pirmosios instancijos teismui grąžinus administravimo išlaidų sąmatos tvirtinimo klausimą iš naujo spręsti kreditorių susirinkimui, nesant tam pakankamo pagrindo, taip pat nėra užkertamas kelias nemokumo administratoriaus ir kreditorių ginčams, kliudantiems veiksmingai atlikti bankroto procedūras, – kreditorių susirinkimo nutarimas, priimtas iš naujo išnagrinėjus šį klausimą, vėl galėtų būti skundžiamas teismui JANĮ nustatyta tvarka ir įstatymų leidėjo JANĮ 75 straipsnio 3 dalyje

įtvirtinta teisės norma siekiami tikslai nebūtų pasiekiami. Ši aplinkybė, teisėjų kolegijos vertinimu, lemia veiksmingos teisminės kontrolės, ar pirmosios instancijos teismai teise grąžinti administravimo išlaidų sąmatos tvirtinimo klausimą iš naujo spręsti kreditorių susirinkimui naudojasi pagrįstai, nepažeisdami nemokumo proceso efektyvumo principo, poreikį.

Dėl bylos procesinės baigties ir bylinėjimosi išlaidų

21. Apibendrinama išdėstyti argumentus teisėjų kolegija nusprendžia, kad apeliacinės instancijos teismas, skundžiama nutartimi nutraukdamas apeliacinį procesą, pradėtą pagal atsakovės BUAB „Srava“ atskirąjį skundą, neteisingai aiškino ir taikė JANĮ nuostatas, reglamentuojančias pirmosios instancijos teismo nutarčių, priimtų nemokumo procese, apskundimo procesinę tvarką, nukrypo nuo šiuo klausimu formuojamos kasacinio teismo praktikos, todėl skundžiama apeliacinės instancijos teismo nutartis panaikinama, o byla grąžinama nagrinėti iš esmės apeliacinės instancijos teismui.
22. Kasacinis teismas patyrė 9,75 Eur išlaidų, susijusių su procesinių dokumentų įteikimu (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2022 m. rugsėjo 1 d. pažyma apie išlaidas, susijusias su procesinių dokumentų įteikimu). Kadangi byla perduotina apeliacinės instancijos teismui nagrinėti iš naujo, bylinėjimosi išlaidų paskirstymo klausimas paliktinas spręsti šiam teismui ([CPK](#) 93 straipsnis).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 359 straipsnio 1 dalies 5 punktu, 362 straipsniu,

n u t a r i a :

Panaikinti Lietuvos apeliacinio teismo 2021 m. lapkričio 18 d. nutartį ir bylą perduoti nagrinėti apeliacinės instancijos teismui.
Ši Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartis yra galutinė, neskundžiama ir įsiteisėja nuo priėmimo dienos.

Teisėjos Goda Ambrasaitė-Balynienė

Egidija Tamošiūnienė

Jūratė Varanauskaitė